

ÖCKERÖ KOMMUN

Beslutsdatum:	2017-09-07
Beslutande:	Kommunfullmäktige
Giltighetstid:	Tillsvidare
Dokumentansvarig:	Kommunchef
Upprättad av:	Miljöstrateg

FORDONSPOLICY FÖR ÖCKERÖ KOMMUN

SYFTE

Detta dokument reglerar anskaffning, användande och avveckling av driftfordon i Öckerö kommuns verksamheter, inklusive av kommunen ägda bolag. Det ska även fungera som stöd och underlag vid upphandling. Person- och godstransporter som sker med kommunens fordon ska ske med god ekonomi, minimerad miljöpåverkan samt god och förbättrad arbetsmiljö och trafiksäkerhet.

Dokumentet ska i tillämpliga delar även vara vägledande för inhyrda fordon, för avtalade transporter såsom kollektivtrafiktjänster och entreprenörer samt för egna specialfordon.

BAKGRUND

Enligt *Fördordning (2009:1) om miljö- och trafiksäkerhetskrav för myndigheters bilar och bilresor* måste miljökrav ställas vid upphandling av bilar och vägtransporter. Gemensamma regler för fordonshantering är viktigt, då alla förvaltningar använder fordon samtidigt som det är den del av kommunens koldioxidutsläpp som är lättast att påverka.

Kommunens fordon står idag för 30 % av kommunens energianvändning. Öckerö kommun har i sin Vision 2025 målet att endast använda sig av förnybar energi 2025. Kommunens fordonsflotta drivs idag till stor del av fossilberoende bränsle och är därmed en viktig led i detta arbete. För att nå målet att bli fossilfri har kommunen anslutit sig till projektet Fossilfri fordonsflotta. Även mål i kommunens energieffektiviseringsstrategi och energiplan stöttar kraven i detta dokument.

ANSVAR

Kommunchefen ansvarar för framtagande och revidering av detta dokument. Ansvaret för efterlevnad kring dokumentet uppdras åt respektive förvaltningschef, som också ansvarar

vidare för att kostnaderna för fordonstransporterna står i proportion till nyttan. Fokus ligger på rätt bil till rätt användningsområde med minsta möjliga miljöpåverkan.

Förvaltningschef/firmatecknaren kan, när det behövs, bevilja avsteg från detta dokument. Varje chef ansvarar för att personalen informeras av regler och riktlinjer för fordon och resor. Varje anställd och förtroendevald har ett eget ansvar att följa dessa regler och riktlinjer.

Upphandlaren ansvarar för upprättande av samtliga ramavtal avseende driftfordon, inklusive samtliga kommersiella kontakter. Vid inköp av driftfordon och fordonsrelaterade tjänster ska kommunens ramavtal eller motsvarande användas. Fordonsansvarig på respektive verksamhet/bolag ska avropa från kommunens ingångna ramavtal för fordon samt tillhörande tjänster. Det är gynnsamt att utbildningar till exempel inom *Ecodriving* samordnas med mellan olika förvaltningar och bolag.

Driftfordon tillhandahålls av Öckerö kommun till förare för tjänstekörning. Fordonen ska användas av behörig personal för att transportera behöriga personer samt erforderlig utrustning till och från olika förrättningar.

ORGANISATION

Respektive verksamhetschef står för inköp/avrop av sina bilar, en fordonsansvarig i varje förvaltning kommer att samordna respektive förvaltnings fordonsflotta.

Övergripande fordonsansvarig

Varje verksamhet ska ha en fordonsansvarig som ansvarar för:

- Sammanställningar av fordonsparken vid behov
- Planering av däckbyten och fordonservice
- Planering av reparation av fordonsskador

Fordonsansvarig för respektive fordon

Varje enskilt fordon ska ha en fordonsansvarig som ansvarar för:

- Fordonets dagliga skötsel
- Rapportering av fordonsskador till verksamhetens fordonsansvarig

Ekonomi

Varje fordon ska ha ett tankkort som är knutet till fordonet. Enbart detta tankkort får användas vid tankning av fordonet.

MILJÖ

Öckerö kommun vill vara ett föredöme inom miljöarbetet. Den miljöpåverkan som uppstår genom fordonstransporter i kommunens verksamheter ska minimeras. Vid val av fordon måste behov, ekonomi och miljö vägas mot varandra, dock är miljövänliga fordon att prioritera.

Cykel

Cykel ska så långt som möjligt väljas som förstahandsval av fordon för transporter inom kommunen. En cykelpool med konventionella och eldrivna cykel med tillhörig bokningssystem ska därför införskaffas som stöd för samtliga verksamheter.

Personbilar

Nyttillkommande fordon ska **väljas enligt nedanstående prioritering och måste minst uppfylla gällande miljöbilsdefinition /miljöstyrningsrådets baskrav** om inte särskilda skäl talar för annat. Synnerliga skäl ska föreligga om undantag ska kunna göras. Beslut om undantag tas av förvaltningschef/firmatecknaren.

- Kommunen bör inte innehålla några personbilar som är äldre än 5 år om inte miljöskäl föreligger för undantaget.
- För att uppnå målet om en fossilfri fordonsflotta ska nyttillkommande bilar väljas enligt nedanstående prioriteringslista:

Prioritering	Bränsle av nya fordon
<i>Förstahandsval</i>	El, förnybara bränslen
<i>Andrahandsval</i>	Laddhybrid,
<i>Tredjehandsval</i>	Etanol, Elhybrid
<i>Fjärdehandsval</i>	Bensin- och diesel

Att välja fordon ur prioriteringsklass 1 och 2 ska vara standard.

Bensin och dieselbilar väljs endast om inga andra rimliga lösningar finns för det aktuella behovet. Synnerliga skäl ska föreligga vid undantag. Beslut om undantag fattas enbart av förvaltningschef/firmatecknare.

Miljöfordon ska endast köras på det miljöbränsle som är avsett för fordonet. Eventuellt fossilt reservbränsle används endast när inga fossilfria alternativ finns.

Lätta lastbilar

- Nyttillkommande fordon ska väljas enligt **nedanstående prioritering och måste minst uppfylla gällande miljöbilsdefinition** om lämplig modell finns och inte särskilda skäl talar för annat
- Fordonen ska ha låg bränsleförbrukning inom sin storleksklass
- Kommunen bör inte inneha några lätta lastvagnar som är äldre än 7 år om inte miljöskäl föreligger för undantaget

Prioritering	Bränsle av nya fordon
<i>Förstahandsval</i>	El, förnybara bränslen
<i>Andrahandsval</i>	Laddhybrid,
<i>Tredjehandsval</i>	Etanol, Elhybrid
<i>Fjärdehandsval</i>	Bensin- och diesel

Att välja fordon ur prioriteringsklass 1 och 2 ska vara standard.

Bensin och dieslbilar väljs endast om inga andra rimliga lösningar finns för det aktuella behovet. Synnerliga skäl ska föreligga vid undantag. Beslut om undantag fattas enbart av förvaltningschef/firmatecknare.

Miljöfordon ska endast köras på det miljöbränsle som är avsett för fordonet. Eventuellt fossilt reservbränsle används endast när inga fossilfria alternativ finns.

Specialfordon/tunga fordon(över 3,5 ton)

Även Specialfordon samt kommunens tunga fordonsflotta ska i största möjliga utsträckning följa detta dokument. Upphandlaren och förvaltningschef ska alltid underrättas om förestående inköp av specialfordon.

- Nyttillkommande fordon **måste minst uppfylla gällande miljöbilsdefinition** om lämplig modell finns och inte särskilda skäl talar för annat
- Nya specialfordon ska uppfylla minst Euro VI
- Kommunens tunga fordonsflotta bör inte vara äldre än 7 år om inte särskilda miljöskäl finns, med undantag för brandbilar och traktorer.
- Alla förare av tunga fordon ska ha gått en utbildning om sparsam körning som inte är äldre än 5 år.

Tredjepartsfordon

När kommunen ingår persontransportavtal med extern leverantör (exempelvis färdtjänst, skolskjutsar) ska detta dokument vara normgivande för krav på leverantörens fordon och dess användande. Entreprenören ska kunna visa upp att den följer ställda krav vid upphandling. Det är önskvärt att liknande krav ställs på fordon av övriga entreprenörer vid upphandling.

Milersättning fordon

Vid transport för kommunen ska enligt kommunens resepolicy i första hand kommunens fordon användas. Som ett stöd i att tillfredsställa omvärldens och kundernas behov har kommunen emellertid ett kompletterande behov att mot milersättning utnyttja personalens egna fordon. Vid milersättning ska förvaltningschefen/firmatecknare i förhand godkänna att undantag görs från kommunens resepolicy.

Sparsam körning

Anställda och förtroendevalda som kör mycket inom tjänsten (över 100mil per år) ska ha en utbildning i sparsam körning som inte är äldre än 5 år.

SÄKERHET

Öckerö kommun lägger stor vikt vid arbetsmiljö och trafiksäkerhet i samband med persontransporter i kommunens verksamheter. Miljöstyrningsrådets baskrav bör gälla alla fordon.

Följande anordningar/krav ska finnas i/för kommunens samtliga personbilar:

- Antisladd- och antispinnssystem
- ABS bromsar
- Krockkudde även på passagerarplatsen,
- Luftkonditionering
- Minst **4 stjärnor** enligt Euro NCAP:s krocktest.
- **Alkohollås**
- **Elektronisk körjournal** (Skatteverkets krav på verifiering av användning)
- Första hjälpen utrustning, brandsläckare och reflexväst ska finnas i varje bil

- Nya som regummerade däck ska vara fria från högaromatiska (HA)oljor. **Dubbfria för nordiska förhållanden** (mönsterdjup 4mm) däck ska alltid väljas. Synnerliga skäl ska föreligga om undantag görs, beslut om undantag fattas av förvaltningschef/firmatecknare.

Äldre fordon har ofta sämre krockskyddande funktion varför fordonsflottan inte ska vara för gammal.

GRAFISK PROFIL

Grafisk profil för bolagen respektive kommunala verksamheter ska följas.

UPPFÖLJNING

Bränsleförbrukning, ålder av fordon, användande av privat bil i tjänst och efterlevnad av riktlinjerna ska följas upp årligen.